

Ольга Гришко, Зоя Красюк

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ПОЛТАВСЬКОГО ЦЕНТРУ РОЗВИТКУ ДИТИНИ «ДИТЯЧА КОРПОРАЦІЯ УСПІХУ»

Дошкільна освіта є обов'язковою первинною складовою частиною системи безперервної освіти в Україні – сукупності навчально-виховних закладів, призначених для цілеспрямованого навчання і виховання [4, с. 4]. Її функціонування регламентоване Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», Конвенцією ООН про права дитини.

Згідно із Законом України «Про дошкільну освіту» систему дошкільної освіти утворюють дошкільні навчальні заклади незалежно від підпорядкування, типів і форм власності; наукові й методичні установи; органи управління освітою; освіта і виховання в сім'ї. Закон передбачає велику кількість типів дошкільних навчальних закладів. Серед них і центри розвитку дитини, які забезпечують фізичний, розумовий, соціальний, психологічний розвиток і його корекцію, оздоровлення дітей, які відвідують інші навчальні заклади чи виховуються вдома. В останній час такі центри розвитку з'явилися і в Полтаві. Один з цих центрів – «Дитяча корпорація успіху». Наша стаття присвячена описанню досвіду роботи цього центра. Ми зупинимося на основних принципах і методах, які покладені в основу роботи педагогів.

Центр виник нещодавно з ініціативи небайдужих до своїх дітей батьків, які поставили за мету об'єднати у вихованні та навчанні дітей не лише вихователів і батьків, але й науковців з проблем дошкільної педагогіки. Керівники центру опрацювали сучасну методичну літературу, ознайомилися з інноваційними технологіями навчання дітей раннього віку, прослухали курси досвідчених практиків, які могли передати їм власний досвід роботи, розробили програму та концепцію власного центру розвитку дитини.

Педагоги прийшли до висновку, що ранній розвиток дітей дошкільного віку – це не дострокове вивчення шкільної програми, він відбувається у формі психічного, фізичного, соціального й інтелектуального формування особистості. В основу виховного процесу у центрі розвитку дитини «Дитяча корпорація успіху» покладені не окремі методи, а їх система. Ця система методів постійно змінюється, варіюється в залежності від віку дітей, рівня їх вихованості. Ще К.Д. Ушинський відзначав: «Ми не говоримо педагогам, вчинити так чи інакше; але говоримо їм: вивчайте закони тих психічних явищ, якими ви хочете керувати, і чиніть, керуючись цими законами і тими обставинами, до яких ви хочете їх застосувати. Не тільки обставини ці дуже різноманітні, але і самі натури

вихованців не схожі одна на іншу. Чи можна при такому розмаїтті обставин виховання і особистостей вихованців рекомендувати будь-які загальні виховні рецепти»[11, с. 1].

Недарма багато батьків шукають для своїх дітей ні садок, ні школу, а саме вихователя абу вчителя. Це побажання батьків врахували у центрі розвитку. Керівники запросили до роботи висококваліфікованих, креативних, позитивних викладачів, які люблять своїх вихованців та свою роботу, постійно розвиваються, вивчають нові напрями дошкільної освіти, орієнтуються на потреби і можливості своїх вихованців.

У роботі педагога намагаються створити умови для гармонійного розвитку дитини і родини в цілому, розкрити та розвинути потенціал дитини та сформувати в кожній оптимістичний підхід для подальшого життя.

Интер'єр закладу розроблений професійними психологами, таким чином, щоб діти почувалися у затишку і їх увагу нічого не відволікало[8].

У роботі центру використовуються як авторські програми раннього розвитку «IndigoKids» та «Happyenglish», так і традиційні програми підготовки до школи і подовженого дня для дітей 1-4 класів початкової школи.

Заняття проводяться в міні-групах по 6 чоловік (забезпечується індивідуальний підхід і максимум уваги до кожної дитини); в ігровій формі, в комфортній, невимушеній та дружній атмосфері.

В Дитячій корпорації успіху існує умовний поділ дітей за віковим цензом, який складається з п'яти сходинок: 0,6 – 1,5 років; 1,6 – 2,5 роки; 2,6 – 3,5 роки; 3,6 – 5 років; 5-7 років. Умовний, оскільки розвиток і підготовка дітей одного віку не завжди співпадає, для цього керівники центру запровадили демо-уроки, на яких викладач визначає найбільш ефективну сходинку для дитини.

Плани занять розробляються індивідуально для кожної групи, систематизуються за розділами і тематиками та переглядаються (коректуються) за результатами місяця на педагогічній раді, що складається з викладачів різних напрямів, психологів, логопедів та педіатрів-реабілітологів.

Надбанням центру керівники вважають, так звані, творчі лабораторії (арт, музичні, хобі-класи), консультації психологів і логопедів, організації дитячих свят, поїздок у басейн, катання на конях (іпотерапія).

Таким чином, за невеликий проміжок часу вдалося організувати різнопланову роботу педагогічного колективу.

Значна робота проводиться і з батьками: діалоги, професійні консультації, круглі столи, презентації, тренінги та семінари.

Спеціалісти центру активно займаються корекційно-виховною роботою. Так, педагогам і батькам центру за невеликий проміжок часу вдалося подолати логопедичні проблеми вихованців, проблеми з дитячою агресією, страх перед оточенням і водою, розсіяність уваги. Діти з проблемами в навчанні здобули досягнень в інтелектуальному і фізичному вихованні (почали розрізняти кольори і предмети, орієнтуватися у просторі, грати з м'ячем, лазити по драбині, танцювати тощо).

За час існування «Дитячої корпорації успіху» нами виділено три основні проблеми розвитку дітей, батьки яких звернулись до нашого центру:

- Девіантна поведінка (стійки прояви агресій та впертості);

- Функціональна незрілість дитини (відсутність простих фізичних навиків, відповідно до віку дитини, наприклад: нездатність зловити м'яча в 4 роки);

- Затримка мовленнєвого розвитку.

Перш за все, фахівці центру проводять консультацію з дитиною та її батьками, визначають індивідуальний графік корекційної роботи, що залежить від віку дитини, рівня розвитку, відносин у сім'ї, темпу засвоєння матеріалу.

При виявленні патофізіологічних відхилень, рекомендуємо спочатку пройти обстеження дитини у фахових лікарів і розробляємо допоміжну програму до основного курсу реабілітації.

Далі більш детально розглянемо діяльність «Дитячої корпорації успіху» щодо подолання мовленнєвих порушень. Так, причинами виникнення таких порушень є:

1. Недоліки, які властиві практично усім дітям на певному віковому етапі (вікова або фізіологічна недосконалість дитячого мовлення);

2. Мовленнєві порушення, обумовлені соціальними чинниками (неправильне загальне і мовленнєве виховання дитини, відсутність у неї необхідного і достатнього досвіду спілкування з дорослими та однолітками тощо).

3. Недоліки, що базуються на чинниках патофізіологічного порядку, до яких входять ті специфічні затримки і порушення мовлення, які традиційно прийнято розглядати з позицій логопедичної теорії та практики [3, с. 4].

Для подолання мовленнєвих проблем, спеціалісти центру використовують наступні підходи:

- Корекція розвитку мовлення поєднується з розвитком сприйняття, пам'яті, уваги, мислення дошкільника;

- Програма передбачає збагачення словникового запасу іменниками, дієсловами, займенниками, прислівниками і прикметниками, використання в спілкуванні простих фраз (прохань, вказівок, повідомлень та інше), роботу над складовою структурою слів, послідовного відтворення голосних, наголошеного складу і приголосних;

- Усі заняття проводяться в ігровій формі. В програмі, в залежності від віку дитини, використовуємо настільні ігри (кубики, лото), ігри для розвитку дрібної моторики (конструктори, пазли, мозаїки, макети тварин, рослин, меблів тощо). В процесі гри ми обов'язково послідовно називаємо всі наші дії, розповідаємо про предмети, пояснюємо всі процеси, задаємо питання;

- Позитивний вплив спостерігається при використанні методики Глена Домана;

- Для покращення результату, ми використовуємо творчі елементи – малювання, ліплення, музику, конструювання;

- Ми робимо акцент на безпосередній участі батьків у корекційному процесі шляхом їхнього заохочення дитини до мовлення і використання засвоєного матеріалу у повсякденному спілкуванні [5, с. 37].

Відзначимо, що не лише в корекційній роботі, але в загально виховній діяльності, найбільшим здобутком «Дитячої корпорації успіху» є співпраця з батьками, які почали прислухатися до своїх дітей, відчувати їхні проблеми, намагатися бути гідним прикладом для них, оскільки зрозуміли, що по-справжньому

гармонійний розвиток дошкільника можливий тільки в атмосфері любові і поваги.

Список використаної літератури

1. Базовий компонент дошкільної освіти / наук. кер. А.М. Богуш; авт. кол.: Богуш А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л. та ін. – К., 2012. – 26 с.
2. Дитина: освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук. кер. проекту В.О. Огневюк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч та ін.; Мін. осв. і науки України, Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
3. Енциклопедія освіти /Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
5. Кемпбелл Р. Як насправді любити дітей [Електронний ресурс] / Р. Кемпбелл. – Режим доступу : http://christian-psychology.org.ua/zhuttya_v_podruzhzhi/psy-parents/3272-yak-naspravd-lyubiti-dtey-kempbell-ross-john-ross-campbell.html
6. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: нова редакція / [ред. О.Л. Кононко]. – К. : Ред. журн. «Дошкільне виховання», 2012. – 243 с.
7. Корчак Я. Как любить ребенка: Книга о воспитании: пер. с польск. / Я. Корчак. – М. : Полидзат, 1990. – 493 с.
8. Крутії К.Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу / К.Л. Крутії. – Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2011. – 320 с.
9. Микляева Н.В. Социально-моральное опитание дошкольников / Н.В. Микляева. – М. : ТЦ Сфера, 2013. – 320 с.
10. Степаненкова Е.Я. Теория и методика физического воспитания и развития ребенка [Електронний ресурс] / Е.Я. Степаненкова. – Режим доступу : https://docs.google.com/document/d/13RZSGBORmKnClyPF1hW-CQExvoQC1qi_r-GxMa2xoQ/edit.
11. Ушинский К.Д. Человек как предмет воспитания. Опыт педагогической антропологии. Том 1 [Електронний ресурс] / К.Д. Ушинский. – Режим доступу : http://dugward.ru/library/pedagog/ushinskiy_chelovek1.html#pred

Юлія Радочіна, Володимир Лавренко

ПРО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ В АДАПТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД

Відомо, що студент, потрапляючи в нове середовище, зазнає деякий дискомфорт. Цей стан залежить від багатьох факторів, які лежать не завжди на поверхні, інколи навпаки глибоко захованих, які не усвідомлює як сам студент так і оточуючі його, він стан впливає на поведінку і психічний стан першокурсника. Дійсно, рано чи пізно проходить процес адаптації, але якщо не спостерігати і не аналізувати цей процес, результати, які отримані з перших днів і проявились в поведінці будуть незрозумілими і можуть привести до помилок в організації виховної роботи. Тому адаптаційному періоду студентської молоді слід приділяти особливу увагу. Не викликає сумніву той факт, що деякі етапи адапта-